

Informácia o výsledkoch merania administratívnych nákladov podnikania

Administratívna náročnosť podnikania je vnímaná ako jeden zo zásadných problémov súčasného stavu podnikateľského prostredia. Ministerstvo hospodárstva SR (ďalej „MH SR“), ako gestor agendy lepšej regulácie na Slovensku, dlhodobo realizuje aktivity s cieľom zjednodušovania a znižovania administratívneho zaťaženia, ktoré musia podnikateľské subjekty znášať pri výkone svojej podnikateľskej činnosti.

Kroky v oblasti znižovania administratívnej záťaže sú dôležitými piliermi reformy podnikateľského prostredia zakotvené vo viacerých strategických dokumentoch. Príkladom je Národný program reforiem Slovenskej republiky, ktorý na národnej úrovni rozpracováva ciele Stratégie Európa 2020. Obdobne je iniciatíva znižovania administratívnej záťaže podnikania zachytená v rámci Partnerskej dohody SR na roky 2014 – 2020, ktorá sumarizuje oblasti s plánovanou podporou prostredníctvom EÚ fondov v novom programovom období.

Hlavným cieľom MH SR v tejto oblasti je vytvoriť systematický prístup k sledovaniu, vyhodnocovaniu a odbúravaniu administratívneho a neskôr aj celkového regulačného zaťaženia podnikateľov. To však nie je možné bez zmapovania celého právneho poriadku SR, identifikovania informačných povinností a vyčíslenia celkovej administratívnej záťaže podnikateľov.

Východiská projektu

Projekt 3. etapy znižovania administratívnej záťaže podnikania nadväzuje na doposiaľ zrealizované aktivity úvodných dvoch etáp, ktoré boli kľúčovým nástrojom realizácie prijatého **Akčného plánu pre znižovanie administratívnej záťaže do roku 2012**. Cieľom tejto etapy bolo vyčíslenie celkových administratívnych nákladov vyplývajúcich z právnych predpisov (zákonov, vyhlášok a nariadení vlády SR) upravujúcich podnikateľské prostredie na Slovensku.

Realizácia projektu prebiehala v dvoch základných fázach. Prvá fáza bola realizovaná v spolupráci s vecne príslušnými gestormi právnych predpisov v priebehu roku 2013, v rámci ktorej došlo najmä k identifikácii informačných povinností (ďalej „IP“), určeniu pôvodu povinností, frekvencie plnenia a dotknutých subjektov. Toto tzv. mapovanie právnych predpisov bolo metodicky riadené a koordinované zo strany MH SR tak, aby boli zabezpečené relevantné vstupy pre meranie a kalkuláciu. V tejto súvislosti realizovalo MH SR na jednotlivých ústredných orgánoch štátnej správy sériu školení z metodiky štandardného nákladového modelu, na základe ktorej sa meranie realizovalo. V tejto fáze bolo zmapovaných spolu 1202 právnych predpisov, z toho 417 zákonov, 503 vyhlášok a 282 nariadení vlády SR platných spravidla k 31. 12. 2012. Počet mapovaných právnych predpisov podľa jednotlivých rezortov je uvedený v tabuľke č. 1.

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, 2014

Tabuľka č. 1 Prehľad počtu právnych predpisov mapovaných počas 3.etapy znižovania administratívneho zaťaženia podnikania v SR

Ústredný orgán štátnej správy	Zákony	Vyhlášky	Nariadenia vlády SR	Spolu
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	39	43	130	212
Ministerstvo financií SR	69	37	5	111
Ministerstvo hospodárstva SR	39	27	11	77
Ministerstvo kultúry SR	30	4	1	35
Ministerstvo obrany SR	2	-	-	2
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	24	25	11	60
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	35	13	21	69
Ministerstvo spravodlivosti SR	46	30	8	84
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	38	35	6	79
Ministerstvo vnútra SR	3	-	-	3
Ministerstvo zdravotníctva SR	19	128	38	185
Ministerstvo zahraničných vecí a európskych záležitostí SR	1	-	-	1
Ministerstvo životného prostredia	29	110	20	159
Národný bezpečnostný úrad	2	10	-	12
Protimonopolný úrad SR	1	2	-	3
Správa štátnych hmotných rezerv SR	2	-	-	2
Štatistický úrad SR	1	2	-	3
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	3	4	-	7
Úrad jadrového dozoru SR	10	17	-	27
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	5	3	30	38
Úrad priemyselného vlastníctva SR	8	5	-	13
Úrad vlády SR	10	1	1	12
Úrad pre verejné obstarávanie	1	7	-	8
Celkový súčet	417	503	282	1202

Na zmapované právne predpisy upravujúce podnikanie na Slovensku, ktoré boli dodané jednotlivými gestormi, nadviazalo meranie a kalkulácia administratívnych nákladov informačných povinností vyplývajúcich z týchto právnych predpisov zo strany externého dodávateľa. Prístup k realizácii projektu bol založený na využití metodiky Štandardného nákladového modelu (SCM), tak aby bola zachovaná čo najvyššia konzistentnosť v aplikovanom metodickom prístupe, ktorá zaručuje nadväznosť na doposiaľ zrealizované aktivity v oblasti znižovania záťaže na Slovensku, ako aj porovnateľnosť stavu a dosahovaných výsledkov s ostatnými krajinami EÚ. Kalkulácia administratívnych nákladov, v súlade s metodikou, v prvom rade pozostávala z výpočtu nákladov jedného podniku asociovaných s plnením jednotlivých povinností. V tomto kroku bol východiskom čas potrebný na splnenie všetkých požiadaviek daných povinností a priemerná mzda v národnom hospodárstve. V druhom kroku boli uvedené náklady vynásobené frekvenciou plnenia povinností a populáciou, t. j. počtom dotknutých subjektov, ktorých sa povinnosti týkali. Vyššie uvedené parametre tvorili vstupy pre kalkuláciu administratívnych nákladov prostredníctvom štandardného nákladového modelu a ich dostupnosť pre všetky informačné povinnosti bola nevyhnutným predpokladom pre kalkuláciu administratívnych nákladov

celého regulačného rámca ovplyvňujúceho podnikateľské prostredie na Slovensku. Údaje o populácii a frekvencii boli primárne poskytnuté gestormi jednotlivých zákonov. Z dôvodu nízkej miery samotej evidencie potrebných údajov na strane gestorov boli dáta o množstve dotknutých podnikateľov sekundárne získavané z rôznych dostupných zdrojov (predovšetkým štatistické údaje, výročné správy, ročenky úradov a pod.). V prípade, že potrebné údaje dostupné neboli, použili sa expertné odhady.

Jednotlivé informačné povinnosti boli ďalej na základe identifikovanej charakterovej podobnosti začlenené do 11 kategórií, čím vznikli tzv. typické informačné povinnosti. Informačné povinnosti ovplyvňujúce podnikateľské prostredie zaradené do 11 kategórií typických IP sú uvedené v Tabuľke č. 2.

Tabuľka č. 2: Kategorizácia informačných povinností

Kategória	Počet IP spolu
Archivácia	72
Evidencia, vedenie dokumentácie	341
Inventarizácia	4
Ohlásenie, oznámenie, poskytnutie informácie	1 537
Overenie súladu	146
Poskytnutie súčinnosti	119
Predloženie dokladu/ dokumentu elektronicke	315
Predloženie dokladu/ dokumentu papierovo	397
Vypracovanie dokumentu/ správy	525
Žiadosť/ návrh	1105
Iné	5
SPOLU	4 566

Vstupy pre určenie časovej náročnosti plnenia informačných povinností vychádzali z viacerých zdrojov. Primárnym zdrojom boli údaje získané počas meraní realizovaných na vybranej vzorke podnikateľských subjektov, pričom zohľadnené boli aj výsledky meraní z 1. a 2. etapy projektu znižovania administratívnej záťaže. Druhým zdrojom vstupných dát boli gestori jednotlivých právnych predpisov, ktorí pri niektorých informačných povinnostiach poskytli expertné odhady časovej náročnosti ich plnenia.

Pre určenie časovej náročnosti ostatných informačných povinností boli použité štandardizované časy priradené vyššie uvedeným kategóriám typických informačných povinností. Časové štandardy pre tieto povinnosti boli stanovené na základe váženého priemeru časov zistených počas fázy dopytovania podnikateľských subjektov. Pri štandardizácii bola zohľadnená rozdielnosť podnikov z pohľadu počtu zamestnancov, pretože identifikovaná časová náročnosť sa v niektorých kategóriách líšila v závislosti od veľkosti podniku. Pre tento účel boli podniky rozdelené do troch nasledujúcich skupín:

- Mikro podniky (0-9 zamestnancov);
- Malé a stredné podniky (10-249 zamestnancov);
- Veľké podniky (250 a viac zamestnancov).

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, 2014

Malé a stredné podniky boli zaradené do jednej spoločnej kategórie z dôvodu zanedbateľných rozdielov v časovej náročnosti plnenia povinností. Z pohľadu početnosti majú veľké podniky na Slovensku len malé zastúpenie, približne len 0,02 % zo všetkých podnikateľských subjektov.

Výsledky merania administratívnych nákladov podľa gestorov

Celkové náklady spojené s analyzovanými právnymi predpismi ovplyvňujúcimi podnikateľské prostredie boli vyčíslené na úrovni 2 670 555 723 EUR.

Majoritný podiel na nákladoch spojených s administratívou vyplývajúcou podnikateľom z regulácie má Ministerstvo financií Slovenskej republiky a právne predpisy, ktorých je gestorom. Celkové administratívne náklady v súvislosti s týmito právnymi predpismi boli vyčíslené na úrovni 1,7 mld. EUR, čo predstavuje približne 65 % celkových administratívnych nákladov vyplývajúcich z analyzovanej legislatívy. V nadväznosti na vyššie spomínané, dôvodom sú predovšetkým náklady spojené s povinnosťami vyplývajúcimi z účtovníctva, jeho vedenia a zostavovania účtovných závierok. Celkové náklady v spojitosti s povinnosťami vyplývajúcimi zo Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov boli skalkulované vo výške 1,4 mld. EUR.

Celkové administratívne náklady v súvislosti s právnymi predpismi, ktorých gestorom je Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky (ďalej „MPSVR SR“) boli vyčíslené na úrovni 345 mil. EUR, čo predstavuje približne 13 % celkových administratívnych nákladov vyplývajúcich z analyzovanej legislatívy. Najvyššie administratívne náklady (119 mil. EUR) boli skalkulované v spojitosti s povinnosťami vyplývajúcimi zo Zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov, pričom najnákladnejšou informačnou povinnosťou bolo vedenie evidencie pracovného času, práce nadčas, nočnej práce, aktívnej časti a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti zamestnanca tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec vykonával prácu alebo mal nariadenú alebo dohodnutú pracovnú pohotovosť. Administratívne náklady uvedenej povinnosti boli vyčíslené vo výške približne 49 mil. EUR, čo predstavuje približne 14 % celkových administratívnych nákladov skalkulovaných v rámci právnych predpisov v gescii MPSVR SR.

Tretí najvyšší podiel na celkových administratívnych nákladoch tvoria náklady vyplývajúce podnikateľom z právnych predpisov v gescii Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej „MZ SR“). V súvislosti s predmetnými právnymi predpismi boli administratívne náklady vyčíslené na úrovni 300 mil. EUR, čo predstavuje približne 11 % celkových administratívnych nákladov vyplývajúcich z analyzovanej legislatívy. Najviac informačných povinností (115) bolo identifikovaných v rámci Zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov, pričom najvyššie administratívne náklady (248 mil. EUR) boli skalkulované v spojitosti s povinnosťami vyplývajúcimi zo Zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení. Najvyššie administratívne náklady boli vyčíslené v súvislosti s plnením, vedením a uchovávaním účtovných dokladov pre účely zdravotného poistenia vo výške približne 192 mil. EUR, čo predstavuje približne 64 % celkových administratívnych nákladov skalkulovaných v rámci právnych predpisov v gescii MZ SR.

Celkové administratívne náklady na úrovni 180 mil. EUR boli kalkulovalé v súvislosti s právnymi predpismi v gescii MH SR. Táto suma predstavuje približne 7 % celkových administratívnych nákladov vyplývajúcich z analyzovaných právnych predpisov. Najviac informačných povinností (48) bolo identifikovaných v rámci Zákona č. 51/1988 Zb. o banskej činnosti, výbušnínach a o štátnej banskej činnosti, pričom najvyššie administratívne náklady

(77 mil. EUR) boli skalkulované v spojitosti s povinnosťami vyplývajúcimi zo Zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov. Najnákladnejšou informačnou povinnosťou je však povinnosť vyplývajúca zo Zákona č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov a to povinnosť uviesť v reklame osobitnej ponuky produktov dátum začiatku a skončenia lehoty, počas ktorej osobitná ponuka trvá, vo výške približne 51 mil. EUR, čo predstavuje takmer 28,6 % celkových administratívnych nákladov skalkulovaných v rámci právnych predpisov v gescii MH SR. Výška celkových administratívnych nákladov podľa jednotlivých gestorov právnych predpisov je uvedené v Tabuľke č. 3.

Tabuľka č. 3: Prehľad členenia nákladov podľa gestorov právnych predpisov

Gestor	Počet IP vyplývajúcich z právnych predpisov	AN spolu
Ministerstvo financií SR	1,121	1,740,500,615 €
Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny SR	442	344,676,068 €
Ministerstvo zdravotníctva SR	546	299,868,391 €
Ministerstvo hospodárstva SR	243	179,869,784 €
Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR	416	31,957,057 €
Ministerstvo spravodlivosti SR	231	28,980,096 €
Ministerstvo vnútra SR	81	14,321,625 €
Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka SR	147	7,941,413 €
Ministerstvo životného prostredia SR	249	7,618,818 €
Úrad geodézie, kartografie a katastra SR	22	4,593,156 €
Štatistický úrad SR	81	2,571,479 €
Úrad vlády SR	42	2,525,842 €
Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR	18	2,096,268 €
Úrad pre normalizáciu, metrológiu a skúšobníctvo SR	294	1,056,478 €
Úrad na ochranu osobných údajov SR	30	459,011 €
Národný bezpečnostný úrad SR	165	392,684 €
Úrad pre verejné obstarávanie	7	361,505 €
Úrad priemyselného vlastníctva SR	104	313,335 €
Ministerstvo kultúry SR	42	291,658 €
Úrad jadrového dozoru SR	270	143,622 €
Ministerstvo obrany SR	13	16,210 €
Protimonopolný úrad SR	2	608 €
SPOLU	4,566	2,670,555,723 €

Výsledky merania administratívnych nákladov podľa oblastí

Rozloženie nákladov podľa oblastí do veľkej miery nasleduje členenie podľa gestorov jednotlivých právnych predpisov. Tento fakt je možné sledovať predovšetkým pri prvých štyroch položkách znázornených v Tabuľke č. 4.

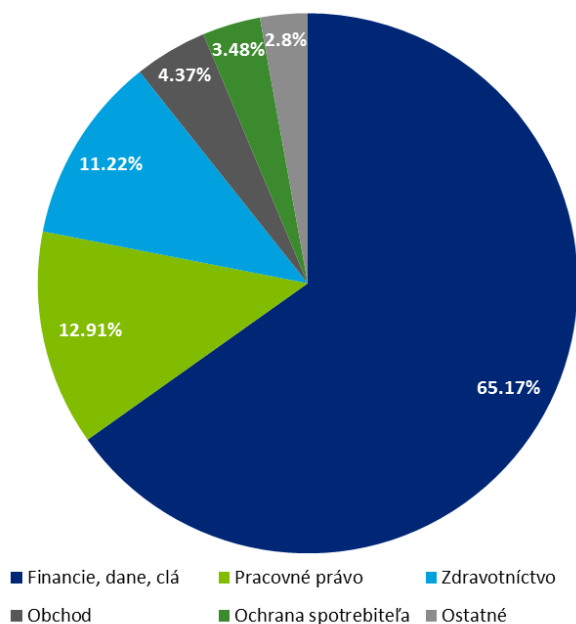
Tabuľka č. 4: Detailný prehľad administratívnych nákladov podľa oblastí

Oblasť	AN za zákonné právne predpisy	AN za podzákonné právne predpisy	AN spolu	Podiel
Financie, dane, clá	1,740,499,255 €	1,629 €	1,740,500,883 €	65.17%
Pracovné právo	341,685,502 €	3,129,948 €	344,815,450 €	12.91%
Zdravotníctvo	285,310,776 €	14,388,965 €	299,699,741 €	11.22%
Obchod	114,960,496 €	1,839,003 €	116,799,499 €	4.37%
Ochrana spotrebiteľa	78,644,079 €	14,265,933 €	92,910,011 €	3.48%
Stavebníctvo	32,836,721 €	0 €	32,836,721 €	1.23%
Energetika	12,460,880 €	1,016,398 €	13,477,278 €	0.50%
Pôdohospodárstvo	7,592,866 €	282,925 €	7,875,791 €	0.29%
Životné prostredie	7,618,818 €	32,131 €	7,650,949 €	0.29%
Iné	3,700,730 €	192,948 €	3,893,678 €	0.15%
Doprava, pošty a telekomunikácie	2,976,072 €	15,848 €	2,991,920 €	0.11%
Veda a výskum	2,096,268 €	0 €	2,096,268 €	0.08%
Spravodlivosť	1,758,814 €	42,437 €	1,801,250 €	0.07%
Bezpečnosť	1,580,473 €	0 €	1,580,473 €	0.06%
Podpora, dotácie a stimuly	708,861 €	65,622 €	774,483 €	0.03%
Duševné vlastníctvo	313,335 €	0 €	313,335 €	0.01%
Kultúra	291,658 €	0 €	291,658 €	0.01%
Metrológia a skúšobníctvo	53,854 €	192,482 €	246,336 €	0.01%
SPOLU	2,635,089,457 €	35,466,266 €	2,670,555,723 €	100.00%

Z vyššie uvedených tabuliek vyplýva, že významná časť právnych predpisov a informačných povinností pochádza z oblasti *Financie, dane, clá*, čo je odzrkadlené aj na výške nákladov vyplývajúcich z informačných povinností, ktoré spadajú do tejto oblasti. Táto oblasť zahŕňa 37 právnych predpisov, z ktorých podnikateľom vyplýva 1 120 povinností. Zabezpečenie súladu s požiadavkami regulácie v tejto oblasti spôsobuje na strane podnikateľov administratívne náklady na úrovni 1,74 mld. EUR, čo tvorí viac ako 65 % celkových kalkulovaných administratívnych nákladov.

Okrem vysokého počtu informačných povinností zaradených do tejto oblasti je dôvodom vysokých nákladov aj samotná povaha povinností. Ide predovšetkým o už spomínané informačné povinnosti spojené s vedením účtovníctva, ktoré je administratívne náročné, týka sa veľkého počtu podnikateľských subjektov a zároveň vyžaduje vysokú frekvenciu plnenia. Ďalšími významnými oblasťami z pohľadu nákladovosti sú *Pracovné právo* (12,9 %), kde bol do analýzy zaradený Zákonník práce v gescii MPSVR SR, *Zdravotníctvo* (11,2 %) s najnákladnejšou informačnou povinnosťou evidovať účtovné doklady v spojitosti so zdravotným poistením, *Obchod* (4,4 %), kde takmer polovica administratívnych nákladov bola kalkulovaná v súvislosti s informačnými povinnosťami vyplývajúcimi zo zákona o reklame a *Ochrana spotrebiteľa* (3,5 %), ktorá zahŕňa predpisy upravujúce predovšetkým povinnosti podnikateľov v súvislosti s právami spotrebiteľov. Ostatné oblasti tvoria spolu 2,8 % celkových administratívnych nákladov.

Graf č. 1: Percentuálne znázornenie administratívnych nákladov v 5 najnákladnejších oblastiach

Výsledky merania administratívnych nákladov podľa pôvodu regulácie

Informačné povinnosti boli v rámci analýzy členené aj z pohľadu svojho pôvodu. V rámci analýzy boli rozlišované 3 typy povinností:

- Typ A: povinnosť vyplývajúca z nariadení EÚ;
- Typ B: povinnosť vyplývajúca zo smerníc EÚ;
- Typ C: povinnosť vyplývajúca z národnej legislatívy.

Informačné povinnosti, ktorých pôvod nebol zo strany gestora indikovaný, boli označené ako „Nezaradené“. Rozdelenie informačných povinností a z nich vyplývajúcich nákladov podľa pôvodu je uvedené v Tabuľke č. 5.

Tabuľka č. 5: Rozdelenie nákladov podľa pôvodu IP

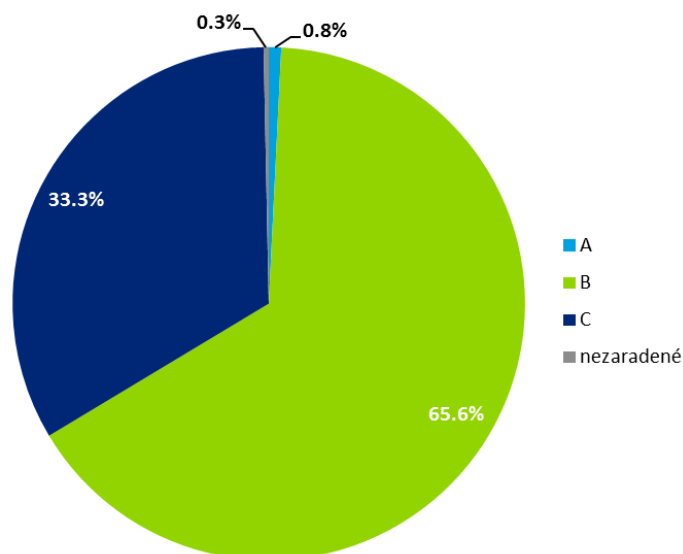
Typ IP	Počet IP	AN spolu (v EUR)
A	345	20,788,030 €
B	2 119	1,752,290,223 €
C	1 920	888,873,454 €
Nezaradené	182	8,604,015 €
SPOLU	4 566	2,670,555,723 €

Pôvod informačných povinností bol určovaný zo strany gestorov jednotlivých právnych predpisov. Informačné povinnosti typu B, t. j. pochádzajúce zo smerníc EÚ transponovaných do národnej legislatívy, tvorili najvýznamnejšiu časť, a to tak z pohľadu početnosti povinností, ako aj z hľadiska administratívnych nákladov, ktoré vyvolávajú. Druhú

najpočetnejšiu a najnákladnejšiu skupinu predstavujú povinnosti s pôvodom v národnej legislatíve (typ C) a najmenší počet povinností a zároveň aj nákladov s nimi spojených je asociovaný s informačnými povinnosťami vyplývajúcimi z nariadení EÚ, t. j. IP typu A.

Pri približne 4 % IP nebol zo strany gestorov špecifikovaný pôvod a z toho dôvodu neboli zaradené ani do jednej z uvedených kategórií. Náklady spojené s nezaradenými povinnosťami však tvoria približne 0,3 % celkových administratívnych nákladov a skreslenie údajov v spojitosti s celkovými nákladmi je minimálne. Percentuálne znázornenie nákladov podľa pôvodu informačných povinností zobrazuje Graf č. 2.

Graf č. 2: Percentuálne znázornenie nákladov podľa pôvodu IP

Ako už bolo viackrát spomínané, veľkú časť celkových administratívnych nákladov tvoria povinnosti súvisiace s vedením účtovníctva. Vedenie účtovníctva bolo rozlíšené na povinnosť viesť účtovníctvo v jednoduchej a podvojnjej sústave účtovníctva. Informačná povinnosť viesť účtovníctvo v účtovných knihách v sústave jednoduchého účtovníctva má podľa gestora právneho predpisu pôvod v národnej legislatíve (typ C). Informačná povinnosť spojená s vedením účtovníctva v účtovných knihách v sústave podvojného účtovníctva je od vstupu Slovenskej republiky do EÚ ovplyvnená aproximáciou povinnosti k právnym aktom EÚ. Z uvedeného dôvodu bol pri predmetnej IP zo strany gestora právneho predpisu uvedený pôvod povinnosti v smerniciach EÚ (typ B). S ohľadom na uvedené, je však potrebné konštatovať, že povinnosť spojená s vedením účtovníctva v sústave podvojného účtovníctva vyplývala podnikateľom už pred vstupom Slovenska do EÚ, t.j. mala pôvod v národnej legislatíve.

Po očistení administratívnych nákladov o náklady spojené s vedením účtovníctva je rozdelenie nákladov súvisiacich s plnením informačných povinností podľa pôvodu relatívne vyrovnané. Takmer 56 % administratívnych nákladov (770,646,498 EUR) je spojených s národnou legislatívou a približne 43 % nákladov (582,127,854 EUR) vyplýva z legislatívy EÚ. Zvyšné necelé 1 % (8,604,015 EUR) tvoria náklady spojené s informačnými povinnosťami, ktoré zo strany gestorov právnych predpisov neboli zaradené.

Prehľad najnákladnejších právnych predpisov a informačných povinností

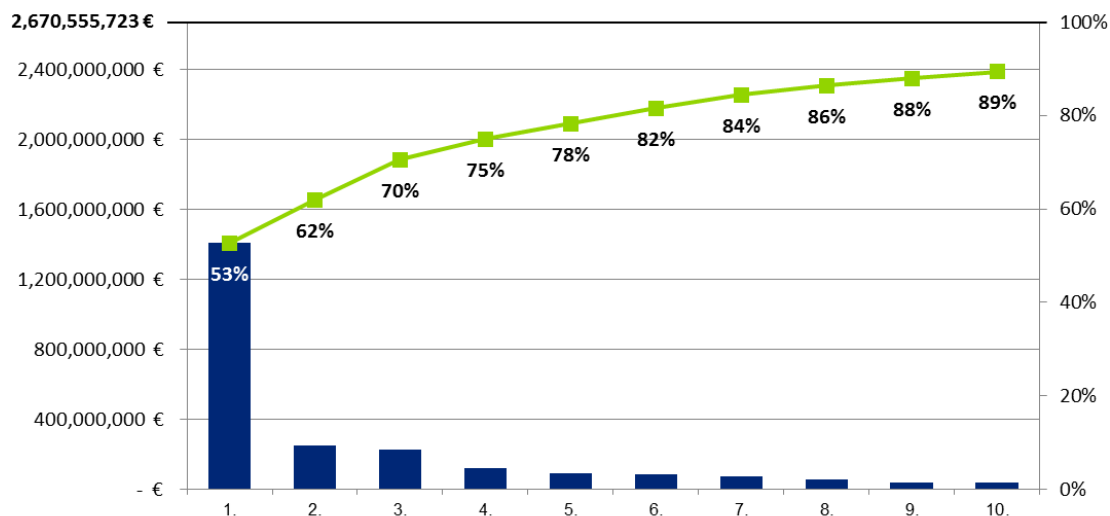
Väčšina administratívnych nákladov pramení zo Zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve, , tak ako už bolo viackrát uvedené. Vysoké administratívne náklady sú spôsobené komplexnosťou povinností, časovou náročnosťou výkonu v priebehu celého hospodárskeho roka ako aj skutočnosťou, že plnenie sa týka všetkých podnikateľských subjektov. Zároveň je však potrebné dodať, že z pohľadu podnikateľov ide o povinnosť opodstatnenú, ktorú nepovažujú za neprimeranú administratívnu záťaž. Rovnako už bola spomínaná povinnosť viesť a uchovávať účtovné doklady pre účely zdravotného poistenia, ktorá vyplýva zo Zákona č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení. Tretie najvyššie náklady boli vyčíslené v súvislosti s informačnými povinnosťami vyplývajúcimi zo Zákona č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty. Prehľad desiatich právnych predpisov s najvyššími kalkulovanými administratívnymi nákladmi, uvedený v Tabuľke č. 6, tak potvrdzuje výsledky merania administratívnych nákladov podľa jednotlivých oblastí, resp. gestorov.

Tabuľka č. 6: Prehľad 10 najnákladnejších právnych predpisov

P.č.	Názov právneho predpisu	AN
1.	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov	1,406,267,146 €
2.	Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení	248,336,566 €
3.	Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov	227,768,103 €
4.	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov	118,996,758 €
5.	Zákon č. 124/2006 Z. z. o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov	89,409,563 €
6.	Zákon č. 461/2003 Z. z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov	85,828,434 €
7.	Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov	76,649,386 €
8.	Zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov	54,109,244 €
9.	Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov	40,484,110 €
10.	Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov	39,490,100 €
SPOLU		2,387,339,409 €

Pri pohľade na kumulatívny nárast administratívnych nákladov za uvedené právne predpisy, ktorý je znázornený na Grafe č. 3, možno konštatovať, že desať najnákladnejších právnych predpisov predstavuje až 89 % celkových administratívnych nákladov potrebných na splnenie informačných povinností vyplývajúcich podnikateľom z analyzovaných právnych predpisov.

Graf č. 3: Kumulatívny nárast administratívnych nákladov za 10 najnákladnejších právnych predpisov

Medzi desať informačných povinností s najvyššími identifikovanými administratívnymi nákladmi v rámci celej analyzovanej legislatívy patria opäť už spomínané povinnosti v súvislosti s vedením účtovníctva, evidenciou a uchovávaním účtovných dokladov pre potreby zdravotného poistenia, povinnosti v súvislosti s platením daní, či ochranou spotrebiteľa. Prehľad týchto povinností je uvedený v Tabuľke č. 7.

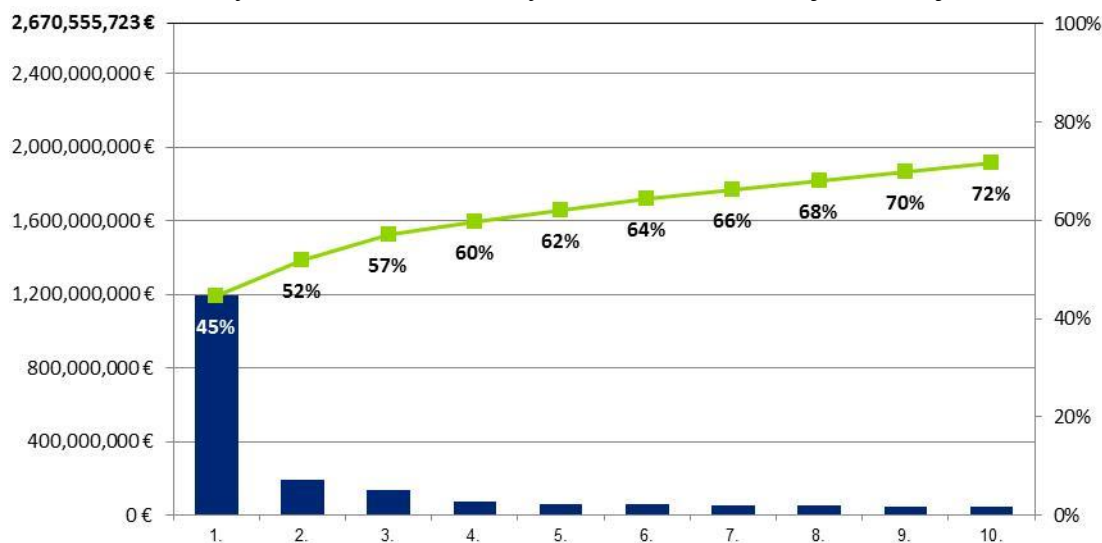
Tabuľka č. 7: Prehľad 10 najnákladnejších IP

P.č.	Názov IP	Predpis č.	AN
1.	Povinnosť viesť účtovníctvo v účtovných knihách v sústave podvojného účtovníctva	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov	1,190,950,400 €
2.	Povinnosť viesť a uchovávať účtovné doklady	Zákon č. 580/2004 Z. z. o zdravotnom poistení	192,167,262 €
3.	Povinnosť viesť účtovníctvo v účtovných knihách v sústave jednoduchého účtovníctva	Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov	139,069,601 €
4.	Podávanie daňových priznaní platiteľmi dane po skončení zdaňovacieho obdobia.	Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov	74,531,560 €
5.	Vedenie dokumentácie faktúr platiteľom dane.	Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov	61,188,001 €
6.	Vedenie záznamov podľa jednotlivých zdaňovacích období o dodaných tovaroch a službách a o prijatých tovaroch a službách, o dodaní tovarov do IČŠ, o nadobudnutí tovarov z IČŠ, o prijatí služieb z IČŠ a o dovoze tovarov.	Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov	61,188,001 €
7.	Povinnosť uviesť v reklame (letáky, televízne spoty, reklamy v periodikách, billboardy...) osobitnej ponuky produktov dátum začiatku a skončenia lehoty, počas ktorej osobitná ponuka trvá	Zákon č. 147/2001 Z. z. o reklame a o zmene a doplnení niektorých zákonov	51,474,200 €

8.	Zamestnávateľ je povinný viesť evidenciu pracovného času, práce nadčas, nočnej práce, aktívnej časti a neaktívnej časti pracovnej pohotovosti zamestnanca tak, aby bol zaznamenaný začiatok a koniec časového úseku, v ktorom zamestnanec vykonával prácu alebo mal nariadenú alebo dohodnutú pracovnú pohotovosť.	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov	49,260,000 €
9.	Povinnosť viesť o svojich zamestnancoch evidenciu na účely soc. poistenia a predkladať ju pobočke SP	Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce v znení neskorších predpisov	47,887,801 €
10	Povinnosť zabezpečiť, aby bol predávaný výrobok zreteľne označený údajmi o výrobcovi alebo aj dovozcovi a dodávateľovi, o miere alebo o množstve, o spôsobe použitia a údržby výrobku a o nebezpečenstve, ktoré vyplýva z jeho nesprávneho použitia alebo údržby, o podmienkach uchovávaní a skladovania výrobku, ako aj o riziku súvisiacom s poskytovanou službou alebo informáciami podľa osobitných predpisov	Zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov	47,274,814 €
SPOLU			1,914,991,639 €

Kumulatívny nárast administratívnych nákladov za uvedené informačné povinnosti sumarizuje Graf č. 4, z ktorého vyplýva, že desať najnákladnejších informačných povinností predstavuje až 72 % celkových administratívnych nákladov analyzovanej legislatívy.

Graf č. 4: Kumulatívny nárast administratívnych nákladov za 10 najnákladnejších IP

Záver

V rámci kalkulácie celkových administratívnych nákladov regulácie bolo **analyzovaných 282 právnych predpisov**, rozdelených podľa zamerania do 18 oblastí. Uvedený súbor právnych predpisov ovplyvňujúcich podnikateľské prostredie, zmapovaný zo strany gestorov právnych noriem, obsahoval 172 predpisov na úrovni zákonných právnych predpisov a 110 podzákonných právnych predpisov. Z uvedených predpisov vyplýva podnikateľom celkovo **4 566 informačných povinností**. Tie na strane podnikateľského sektora vyvolávajú **administratívne náklady** v celkovej výške takmer **2,7 mld. EUR ročne**. Viac ako 98 % z týchto nákladov je pritom vyvolaných informačnými povinnosťami plynúcimi zo zákonov. Zvyšné necelé 2 % (~ 36 mil. EUR) je spojených so zabezpečením súladu s požiadavkami vyhlášok a nariadení.

Na základe meraní uskutočnených v podnikateľskom prostredí v rámci doposiaľ zrealizovaných projektov v tejto oblasti, je celková **administratívna záťaž** podnikateľského prostredia kalkulovaná na **10 %** z vyššie uvedených administratívnych nákladov. To v absolútnom vyjadrení predstavuje približne **270 mil. EUR**. Ide o časť administratívnych nákladov považovanú za strany podnikateľov za neopodstatnenú.

Výsledky uskutočneného merania administratívnych nákladov podnikania budú východiskom pri realizovaní ďalších aktivít s cieľom znižovania administratívneho zaťaženia podnikateľov v SR. Je pritom nevyhnutné, aby jednotlivé orgány pri snahe o sprehľadnenie a zjednodušenie existujúcej právnej úpravy spolupracovali. Pre dosiahnutie výraznejšieho pokroku v znižovaní administratívneho zaťaženia je preto potrebné vytvoriť tiež dostatočné a odborne vyhovujúce analytické kapacity na všetkých ústredných orgánoch štátnej správy, ktoré budú schopné vyhodnocovať účelnosť a účinnosť regulácií zakotvených v právnych predpisoch.

Cieľom MH SR je mať zanalyzovaný celý slovenský regulačný rámec (nielen administratívne náklady, ale všetky náklady vyplývajúce z regulácie), čo umožní následný prechod od ex post merania administratívneho a regulačného zaťaženia vyplývajúceho z už existujúcej legislatívy k presnejšiemu ex ante meraniu očakávaných nákladov pripravovaných legislatívnych a nelegislatívnych návrhov.